

zaaknummer 2011 T380

Datum beslissing 22 februari 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S. van Schaik, advocaat te Uden,

tegen:

(wijlen) [naam],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven koster te [plaats].
(data van geboorte en overlijden onbekend)

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 augustus 2011.

Op 18 oktober 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Bisschop van 's Hertogenbosch.

Op 26 januari 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. S. van Schaik.

Namens het Bisdome is verschenen [naam], Bisschop van 's Hertogenbosch en [naam], kanselier.

2. De klacht

2.1. Klager was tijdens zijn lagere school periode misdienaar in de kerk van het kerkdorp [plaats], bij [plaats]. [Naam] was de pastoor van de kerk en aangeklaagde was de koster.

Klager kan zich herinneren, dat hij meestal bij huwelijks- en uitvaartmissen als misdienaar optrad met een of meer andere kinderen. Na de mis moesten de misdienaren, waaronder klager, helpen met het opruimen van de wierookspullen, de kaarsen, kannetjes wijn en het water. Als uiteindelijk alle klusjes gedaan waren bleef klager als enige over in de sacristie. Aangeklaagde

hielp klager dan stevast met uitkleden, wat langzamerhand uitgebouwd werd tot een vast ritueel. Daarbij kreeg klager een pepermuntsnoepje, wat uiteindelijk door aangeklaagde vanuit zijn mond in de mond van klager gestopt werd. Uiteindelijk stak aangeklaagde zijn tong geheel in de mond van klager om hem geruimte tijd een tongzoen te geven. Vanaf een bepaald moment stak aangeklaagde ook zijn hand in de onderbroek van klager om zijn geslachtsdelen te strelen. Daarna hoorden deze handelingen bij het misdienaarschap in die zin dat klager er niet aan kon ontkomen.

Klager weet niet hoe lang het misbruik is doorgegaan. Het gebeurde regelmatig, maar of het 1,5 jaar, 2 jaar of 3 jaar is doorgegaan weet hij niet.

2.2. De gevolgen voor het persoonlijk leven van klager zijn groot geweest. Pepermuntjes kan klager tot op de dag van vandaag niet meer eten, zonder daarbij bepaalde associaties te hebben. Ook kan klager het niet verdragen als een andere man, collega, familielid of vriend te dichtbij komt of lichamelijk contact maakt.

Klager is werkzaam als politieambtenaar en bij elke ontuchtzaak waarin hem advies wordt gevraagd, is bij hem sprake van herbeleving.

In 2003 is klager overspannen geraakt. Klager heeft toen ook voor het eerst het verhaal aan zijn vrouw en later ook aan een psycholoog verteld, Sindsdien ervaart hij herbelevingen. 's Nachts droomt hij min of meer in detail wat hij bij aangeklaagde heeft moeten ondergaan. Hij wordt wakker badend in het zweet, waarna hij de slaap niet meer kan vatten. De dag erna is hij erg vermoeid, hetgeen regelmatig heeft geleid tot een ziekmelding op zijn werk. Omdat klager met zijn werkgever nooit over de werkelijke reden gesproken heeft, leidde het verzinnen van smoezen tot veel stress. In augustus/september 2010 heeft klager zich uiteindelijk een volledige week ziek gemeld. Als gevolg van de opkomende media aandacht voor het onderwerp kreeg klager in toenemende mate lichamelijke klachten, waaronder pijn op de borst en maagklachten. Uit de medische onderzoeken, welke cliënt daarvoor onderging werd geconcludeerd dat zijn klachten stress gerelateerd waren, zonder een duidelijke lichamelijke oorzaak.

2.3 Klager hoopt met zijn klacht zijn ervaringen te kunnen verwerken. Daarnaast hoopt hij op begrip, erkenning en excuses van het kerkelijk instituut. Klager wenst voorts de schade die hij opgelopen heeft als gevolg van het ondervonden seksueel misbruik, zowel materieel als immaterieel, vergoed te krijgen.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Bisschop heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Dit heeft geen aanwijzingen opgeleverd inzake destijds gepleegd seksueel misbruik door aangeklaagde. Ook bestaan er geen persoonsdossiers van niet-geestelijken op het bisdom waaruit wellicht informatie verkregen had kunnen worden. Hij concludeert dat hij in zoverre het misbruik daarom kan ontkennen noch bevestigen.

Wel is de bisschop een andere melding van seksueel misbruik door [aangeklaagde] bekend. Alhoewel niet gepleegd in zijn hoedanigheid als koster doch als werknemer van het bedrijf van de ouders van betreffend slachtoffer, ondersteunt de melding het relaas van [klager] inzake het gepleegde misbruik jegens hem.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3 Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk geworden dat aangeklaagde klager regelmatig een tongzoen gaf. Daarnaast acht de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat aangeklaagde regelmatig de geslachtsdelen van klager streekte.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Bovendien is gebleken dat er nog een klacht over [aangeklaagde] binnen is gekomen (afkomstig van [naam]).

In de klacht van [naam] over aangeklaagde is door [naam] verklaard dat [aangeklaagde] hem gedurende twee jaren in de periode van 1971-1973 te [plaats] meermalen tussen zijn benen betastte.

4.4 Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager ging ten tijde van het misbruik nog naar de lagere school. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.5 Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Bisschop [naam] heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens het Bisdom het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.6 Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Bisschop zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van 's-Hertogenbosch de klacht gegrond te verklaren, het misbruik te erkennen en klager oprecht spijt te betuigen.

Dit advies is vastgesteld op 22 februari 2012 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. A.M. van Beelen en drs. J.L.H.H. Kunnen, leden, bijgestaan door mr. Y. Rikken, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Bisschop van 's Hertogenbosch en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Bisschop.